

Schriftlezing:

LUCAS 7 : 11 - 17

ROMEINEN 6

"DOOR JEZUS AANGERAAKT"

DOOR DS W.M.M. MOONEN

Gemeente van Christus, weer zo'n nieuw woord in de Nederlandse taal: een fly-over. Dertig jaar terug bestond dat nog niet. Misschien zijn sommigen van u daar overheen gekomen vanmorgen. Dat is zo'n stuk snelweg, dat hoog boven andere snelwegen gaat, soms boven een heel stuk stad of dorp, wat je van het ene gebied naar het andere brengt, zonder dat je "voeten" als het ware nog de grond raken. Dat heet een fly-over. Bij Leidschendam in de buurt zitten van die gigantisch grote dingen.

Nu, net zoals je met je auto over die fly-over gaat – je ziet daar beneden helemaal niets meer, jij rijdt maar in je stukje blik – zo is het leven van veel mensen tegenwoordig ook. Hoog boven de wereld, boven de anderen uit bewegen wij ons van A naar B. Ergens daar beneden is Tunesië. O, ja? Egypte is daar ook en Afrika natuurlijk, maar ik zie het haast niet. En als het nu een beetje benauwd wordt, dan draai ik mijn autoraampje even open en ik schuif een tientje die kant op. Dan ben ik daar beneden wel weer klaar met al die problemen.

Laat ik het simpel zeggen: de Here Jezus gaat niet over een fly-over, zo ergens hoog boven onze hoofden alle eeuwen de wereld en de eeuwigheid door. Dat deed Hij ook niet toen Hij op aarde was. Ja, zult u zeggen, er was geen fly-over. Fly-overs zijn er alle eeuwen geweest, hoor, dat je hoog boven de anderen uit je weg gaat. Jezus gaat de wereld door. Kent u dat gezang uit het Liedboek? "Jezus, die langs het water liep, Jezus, die door de straten ging..." Het raakt Hem. Wij raken Hem en Hij raakt ons. In Lucas 7 gaat Zijn reis over de landwegen van Noord-Israël naar het plaatsje Nain, ergen in het binnenland van Galiléa. Zo'n plaatsje van, nou ja... Eigenlijk, zeggen de geleerden, had het maar één echte toegangspoort. Het was niet zo bijzonder. Hij reist erheen en om Hem heen de discipelen natuurlijk en de schare: de belangstellende menigte. Ze lopen mee, ze luisteren – de stoet, mag ik zeggen, van het Leven. Want Jezus zegt van Zichzelf: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. De stoet van het Leven gaat door het land. En daar botst Zijn stoet op een andere stoet, die juist de stadspoort uitkomt, dat is de stoet van de Dood.

Er gaan ontzettend veel van die stoeten van de Dood de wereld door. En op een dag ook de onze. Er wordt een dode uitgedragen. En een dode uitdragen gold in het Jodendom als een goed werk. Vooraan gaan de dragers. Zijn dat burens? Zijn dat vrienden? Ik kan u wel vertellen, een dode dragen is zwaar werk. Misschien hebt u dat wel eens gedaan. Ik heb het één keer gedaan. Wat was die kist zwaar. Dat is niet alleen zwaar omdat het zo zwaar is op je schouders, maar het is gewoon zwaar werk. Daar gaat weer een medemens... De voeten in het gelid, links, rechts. En achter de dragers lopen de klagers. De rouwenden, de weduwe, familie, burens, vrienden. Betraande gezichten.

Wie ligt daar op die baar? Het is geen kist, het is een open baar, zoals dat in het Midden-Oosten nog steeds is: een soort hele lange kist en daar ligt een jong mens op. De Dood blijkt opnieuw onverzadigbaar. "De dood," staat in Spreuken, "zegt nooit: het is genoeg." "De dood is net als een bloedzuiger," staat er in Spreuken, "die gaat maar door." En wie stopt die macabere optocht?

Er wordt in de Bijbel niet vergoelijkend en mooi over de dood gesproken. Een dichter zegt ergens: goede dood... Nee, dat staat niet in de Bijbel. Wij lezen in de Bijbel over de klachten van de dood en over het geweld van de dood en de strijd die mensen daarmee hebben. Je kon op veel manieren sterven natuurlijk, maar in Israël was dit wel het meest gevreesd: de vroegtijdige dood. In Psalm 102 roept een mens vertwijfeld uit: "Neem mij niet weg op de helft van mijn dagen." Nu, die jonge man die hier op de baar ligt, die heeft nog niet een kwart van zijn dagen afgelegd. Achttien jaar? Zegt u maar veertien jaar, tien jaar... Dat is niet duidelijk. Ja, ja, oude mensen moeten sterven en jonge mensen kunnen sterven. Precies, dat zegt de volksmond. En verdriet is niet te wegen, hè? Wij kunnen niet tegen een ander zeggen: "Ja, maar mijn verdriet is zwaarder dan jouw verdriet." Nee. En toch, er is een soort overtreffende trap in je verdriet. Als daar, pak weg, een vrouw van vijfennegentig begraven wordt, ja, we zullen haar missen. Maar hij op die baar is het enige kind van een weduwe. Het enige! Dat betekent, dat ze nu niets meer heeft.

Ik moet altijd denken aan een kerkvoogd in IJpendam en die had één jongen. Die jongen was acht jaar en toen kreeg hij een trap van een paard en was hij dood. Ja, en toen hadden ze alleen elkaar nog in dat huisje aan de Purmerringvaart. Ze leefden in geloof en ze zongen het uit en hij glunderde. Maar wat een verlies!

Eén kind en moeder is weduwe. Er staat nooit een woord voor niks in de Bijbel. De weduwenstand in Israël was zo kwetsbaar. Geen man – geen brood. Bedeling, liefdewerk oud papier. Geen AOW, helemaal geen sociale voorzieningen. En alles is weg. Waarschijnlijk is die jongen 's morgens gestorven, want ze begroeven bij voorkeur – net als nu nog – op de dag zelf. Achter de gordijntjes zitten misschien de mensen te becommentariëren: "Nou, nou, wat heeft die vrouw toch een verdriet. Zou dat een erge zondares zijn? Wat denk jij?" Misschien zegt een ander tegen haar: "Nou ja, je moet maar denken, eh, zalig is der kinderen lot, jong gestorven, vroeg bij God." Ja, ja... Je moet maar denken... En andere mensen zeggen: "Hoe is ie gestorven? Was het een ongeluk?"

Ja wij hebben de dood in soorten en maten. Wij hebben een onnatuurlijke dood. "Piet is een onnatuurlijke dood gestorven," zegt de politie. Nu, dan vraag ik met de Bijbel in de hand: Weet u een natuurlijke dood? Want de Bijbel zegt: "Alle sterven is onnatuurlijk, alle sterven is gewelddadig, want de wereld is niet geschapen door de Here God om te sterven, maar om te leven." Die dood komt niet uit de lucht vallen. Als je de Bijbel wat kent, zegt de Bijbel: "Ja, beste mensen, die dood is jullie winkel. Jullie waren zo gewaarschuwd: ten dage dat ge van die boom eet, zult ge sterven. Daar heb je het nou, die dood! Onnatuurlijk. Tegen Gods bedoeling, maar je hebt hem."

En nu is die jongen daar dood en wat nu? Zou hij nu buiten de ontferming... Hoe zou dat nu toch gaan? In den beginne is het niet zo geweest en in de voleinding zal het niet zo zijn en daar tussenin is de dood en de weduwe. "Ja, de dood," zegt iemand en dat is waar, "maakt wel een einde aan het aardse leven, maar niet aan de relatie die je hebt, want die relatie die zij met die jongen heeft, is er nog steeds." Maar het is zo onmachtig. Er lopen een heleboel mensen mee en dat doet je goed, hoor, want er waren veel mensen op de begrafenis en dat is fijn. Ja, ze lijden mee, maar dat kunnen ze ook niet mee-lijden. Dan botst de stoet van de Dood op de stoet van de Here Jezus. Dat kan vanmorgen ook gebeuren. U komt met uw eigen stoet de kerk in. Die stoet zit hier in uw hoofd en in uw hart en achter u aan. En die botst vandaag weer op de Here Jezus en de ontmoeting komt tot stand. "Ja, overal op al mijn wegen en altijd weer komt Gij mij tegen." Psalm 139.

Wat doet de Here Jezus? Wat wij vroeger deden toen er nog meer eerbied in de maatschappij was. Als wij een hoed op hadden, petje af voor de dood. Hoed ging af, de pet ging af, de mensen bleven stilstaan. Als we tegen de dood niet op kunnen, moeten we onze pet maar afnemen. Dan krijgt de doodstoet toch maar weer voorrang in het verkeer. Gelukkig wel.

Maar wat doet de Here Jezus? Heeft Hij een pet om af te nemen? "Gaaf u voor, wij wachten wel eventjes, want wij zijn de stoet van het Leven." Gaaf Hij naar de weduwe toe: "Mevrouw, ik condoleer u met dit verlies. Van harte gecondoleerd, hoor en veel sterkte."? Ja, dat is goed bedoeld. Is Christus zo? De Deense predikant en verzetsman Kaj Munk zegt: "Christus is niet de Troost-estheet die mooie woorden aan de Dood ophangt en voorbijloopt." "Mevrouw, u moet maar denken..." Nee, Christus zegt niet wat zij moet denken.

U zegt: Ja, maar dat is toch wonderlijk, want de Here Jezus kende haar niet en die zoon ook niet. Dacht u dat echt? Geloof u dat echt dat Hij die vrouw en die zoon niet kent? Dan kent Hij u ook niet natuurlijk. Dat is verschrikkelijk als Hij u niet kent en die vrouw niet kent. Dacht u dat? Heeft de Here Jezus niet alle kennis en alle bewogenheid over ieders bestaan? Is dat niet wat de christelijke kerk predikt? De moeder is machteloos, de jongen onbeweeglijk, de mensen huilen en Christus neemt de voorrang op doodsstoet. "Ik neem hier de voorrang." Nu zou u misschien denken dat die vrouw Jezus ziet en gaat roepen: "Och, Here Jezus, ik heb van U gehoord en dit en dat..." Soms roepen mensen in de Bijbel echt naar Jezus. Nu nog. Bartiméüs riep. Zachéüs in de vijgenboom, de tollenaar, riep niet. Misschien zijn er dagen in uw leven dat u helemaal niet roept en niet bidt. Want mensen weten het soms niet. Maar Hij kent uw noden. "Hoe kent Gij al mijn noden, waarin Gij trouw voorziet," Hij kent ook de nood van de mens die niet bidt, die misschien nog nooit gebeden heeft en niet roept en misschien zegt: "Ja, ik geloof het allemaal niet." Dat is dan jammer, maar de Here Jezus kent wel jouw noden.

En dan is daar het woord *ontferming*. Dat staat zo mooi in vers 13: "Hij werd met ontferming bewogen." Ik weet niet hoe je ontferming uit moet leggen. Ontferming is een warme deken van liefde die over iemand gelegd wordt die in de kou zit. Ontferming, dat is nu echt "met oprechte deelneming" en "innige bewogenheid".

Er zijn wel eens mensen die zeggen: "Godsdienst? Ach, meneer, godsdienst in de wereld komt allemaal op hetzelfde neer." Nou... Daar moet je toch wel eens even diep over nadenken, want weet u wat Boeddha zei? Boeddha kwam een huilende vrouw tegen met een dode zoon. Dat wordt in het boeddhisme met nadruk zo gezegd. En Boeddha zei: "Vrouw, zie dat je geen zonen krijgt. Dan kun je ze ook niet verliezen." Zeg me nu niet dat alle godsdiensten hetzelfde zijn.

De Here Jezus geeft haar een bevel. Ik heb het ook heel sterk gelezen: "Weent niet!" Zoals wij zeggen: "Af!" Eén woord: pats! "Weent niet!" Nu, als je dat durft te zeggen, heb je wel meer in je mars, zouden wij zeggen. Hij zegt niet: "Nou, mevrouw, je moet niet huilen..." "Weent niet!" Dat kun je alleen maar zeggen als je het antwoord hebt. En Jezus heeft het antwoord. Niet alleen hier, hoor.

De stoet staat stil. De dragers stoppen en dan raakt Hij de baar aan. Ik sla dat even over en kom daar aan het eind op terug. Hij raakt de baar aan alsof Hij – politieagent – de dood niet alleen stopt, maar Zijn hand ertegen duwt: Stop! Hij raakt de baar aan en dan gaat Hij die jongeman aanspreken.

Je hoort dat bij ons wel eens op een begrafenis: "Beste Piet..." Dan kijken ze in die groeve. Piet dit... en Piet dat... en Piet nog wat... Ja, Piet hoort je niet, hoor. Ik snap wel wat je bedoelt, maar heeft het eigenlijk zin? Je bereikt die ander niet, al zou je dat wel willen. Maar de Here Jezus gaat die jongen aanspreken. Zou Hij hem wel bereiken? Want die jongeman hoort Hem niet. Of toch?

Het valt me op dat de Here Jezus niet bidt. In het Oude Testament wordt ook driemaal een dode opgewekt. De Bijbel is niet een "toevallig" Boek, hoor. Alles grijpt in elkaar. Driemaal in het Oude, driemaal in het Nieuwe Testament. De profeet Elia komt in aanraking met een weduwe en haar enig kind dat gestorven is. Net dezelfde geschiedenis. Maar Elia gaat bidden: "Och, Here in de hemel, Heer in de hemel, alstublieft, alstublieft... Want deze weduwe..." Elia is maar een mens. Maar de Here Jezus hoeft Zich niet in gebed naar de hemel te keren, want Hij zegt van Zichzelf: "Net zoals Mijn Vader de doden opwekte en doet leven, zo doet de Zoon ook doden leven, wie Hij wil." Hij is Eén met de Vader, dus het

komt rechtstreeks uit de hemel: "Jongeman, Ik zeg u: sta op!" Kortere kan het niet: "Sta op!"

Waarom doet Christus dat? Om hier op aarde de kerkhoven zomaar even van de bewoning te ontdoen? Geen uitvaartondernemers, geen begrafenissen meer? We worden allemaal tienduizend jaar? Nee, nee, nee, nee. De Here Jezus geeft drie keer het teken, de onderstreping van: "Dit ben Ik en dit ben Ik komen doen. Dat kruis, waar Ik straks heen ga, dat is het breekijzer in een kromme wereld, het breekijzer in de dood. Wacht maar af en let maar op." Het zijn de bewijzen dat Hij is wie Hij zegt te zijn. Hij zegt: "Ik ben Gods Zoon. Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Als je in Mij gelooft, zul je leven, zelfs als je gestorven bent. Geloof je het niet? Hier kun je het zien, één, twee, drie keer!" Het dochttertje van Jairus, de jongeman in Nain, de opwekking van Lazarus. Driemaal is scheepsrecht. Driemaal is Gods recht. Driemaal is genoeg. "Jongeman, Ik zeg u...."

Maarten Luther zegt: "Het is voor Christus blijkbaar veel gemakkelijker om een dode op te wekken dan voor anderen om mij wakker te maken." Dat is heel aardig. Luther zegt: "Ze moeten mij wel tien keer roepen." "De dode op het kerkhof," zegt Luther, "slaapt lichter dan ik in mijn bed."

De dode op de baar is zo wakker, hij gaat rechtop zitten. Hij richt zich op en hij spreekt. Ja, wat zou hij gezegd hebben? Ik heb geen idee. Dat zouden wij wel graag willen dat hij een mooi versje zei misschien of een Bijbeltekst. Misschien heeft hij gewoon gezegd: "Wat is er? Waar ben ik?" In elk geval, de eniggeboren Zoon uit de hemel geeft dit eniggeboren kind aan zijn moeder terug. De relatie wordt hersteld. Een kind, dat de buit is van de Dood, wordt nu weer een buit van Christus en van het Leven.

Het oude doopgebed dat u misschien nog wel kent uit de kerk, dat zegt dat ons leven niets anders is dan een gestadig sterven. Ja, dat zijn wij toch allemaal: getekend door de dood, die wij meedragen, groot en klein, die ergens op je wacht? De lichamelijke dood, leerden wij vroeger, de geestelijke dood en de eeuwige dood. Dan had je ze allemaal op een rijtje.

En wat nu? Onze weg gaat door de wereld en wij wonen dichtbij de stadspoort van Nain. Onze stoet gaat de wereld door en wij zijn zo onmachtig. Is er nu ontkoming aan mijn geestelijke dood en mijn lichamelijke dood? De Here Jezus kruist je weg en dwingt je tot stilstaan. Dat doet de prediking van de kerk namelijk ook. Die kruist je weg en die dwingt je tot stilstaan en die zegt: "Kijk, hier is de Here Jezus Christus. Hij wil je meenemen naar Zijn kruis, naar Zijn dood, onderdompelen in Zijn dood, meenemen in Zijn opstanding en doen leven." De hand van Christus, die straks doorboord zal zijn aan het kruis, raakt nu de hand en de baar van de jongeling in Nain aan en... hij leeft. Hoe weet je dat hij leeft? Nu, als je leeft, praat je. Hij begint te spreken.

Praat u ook wel eens? Bent u ook gaan spreken toen de Here Jezus uw baar, uw leven, uw stoet aanraakte? Want reken maar, een mens die aangeraakt is door Christus wordt een sprekend mens, een belijdend mens. Die gaat ervoor uitkomen. Die zal het ook zeggen: "Zorg toch, dat ieder het weet."

Dan zouden wij graag willen weten hoe het verder ging met die jongen en met zijn moeder. Zouden die nu hun hele leven opgericht geleefd hebben en altijd weer gezegd hebben: "Weet je nog? Wat een dag! En wat een ontmoeting!" Zou moeder er veel over gepraat hebben? En ook toen moeder sterven ging? Want er komt een dag en dan moet die zoon die moeder gaan begraven. Dan gaat er weer een stoet de stadspoort uit. Wat zegt u? "Dan is de Here Jezus er niet.?" Hoor ik u dat zeggen? "Dan is de Here Jezus er niet.?" Jazeker, de Here Jezus is er dan ook.

Er was een dominee bij ons in Leeuwarden en dat trof mij zeer. Hij preekte hierover en hij zei: "Ja, en op een dag zal de Here Jezus ook bij onze baar staan." Nou, als die jongen straks zijn moeder moet uitdragen, dan staat de Here Jezus daar ook. En dan houdt Hij haar hand nog steeds vast. Zij gaat gewoon naar het kerkhof, maar Hij houdt haar hand vast. Een goed geleide. En dan straks opgenomen in heerlijkheid.

Ondertussen leven wij met het teken van het kruis op ons bestaan. Aangeraakt door de hand van de Here Jezus Christus. Opgericht, sprekend, levend.

En na de moeder komt straks toch weer de zoon. Misschien oud geworden. Dan gaat hij weer sterven. Ja, zo is dat. Tot de grote Dag komt.... Maar ach, maar ach.... En dan weet u nog wel dat sterven niet natuurlijk is, maar als de hand van de Here Jezus je eenmaal heeft aangeraakt, dan kun je op een dag toch ook gaan sterven. Als je niet gelooft, moet je hier maar eens rondlopen. Al die mensen die hier liggen getuigen op hun grafsteen hoe het kan. Door Jezus aangeraakt gaan we toch een keer hier links of rechts of wat ook. Tot de grote Dag komt.

Nu heb ik één ding overgeslagen met opzet. Het feit dat Jezus de baar aanraakte, weet u wat dat betekent? In Leviticus staat het, in Numeri 6 staat het. De priester mocht geen dode aanraken die niet bij zijn naaste familie behoorde, want dan werd hij zelf onrein. Kon hij voorlopig geen dienst meer doen. Moest eerst weer helemaal gereinigd worden. De Here Jezus was geen familie van die jongen. Hij raakt de dood aan. Hij neemt dus de onreinheid van de dood op Zich.

Dat is nu het christelijk geloof. Dat de Here Jezus de zonde, de onreinheid, de dood, de straf, de hel op Zich neemt, onrein wordt en ondergaat. De plaatsvervangende betekenis van het werk van de Here Jezus. Hij voor mij. Dit is het evangelie, gemeente. Hij voor mij, omdat ik anders de eeuwige dood zou moeten sterven, zegt het formulier.

Tenslotte. Wij zeggen wel eens van mensen: "Die is getekend door verdriet, zorg..." Een leven lang hard werken, krom gebogen... "Getekend door..." Ja, dat bestaat. Deze jongen – en ik hoop u ook – getekend door de hand van de Here Jezus Christus, Die op hem daar het kruis neerzet. Amen.